27-мĕш çул тухать. Хакĕ 20 пус.

1944
АПРЕЛЬ
25
ЫТЛАРИКУН
82(6577) №

Чăваш Коммуни

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ

Совет Информаци Бюровĕнчен

АПРЕЛĔН 22-МĔШĔНЧИ ОПЕРАТИВНĂЙ СВОДКА

Апрелĕн 22-мĕшĕнче фронтсенче паллă улшăнусемех пулман.

Апрелĕн 21-мĕшĕнче пирĕн çарсем мĕнпур фронтсенче нимĕçсен 87 танкне çĕмĕрсе тăкнă. Сывлăшри çапăçусенче тата зенитнăй артиллери тăшманăн 54 самолетне персе ӳкернĕ.

☆ ☆ ☆

ПИРĔН АВИАЦИ ЭСТОНИРИ СЛАНЕЦ ЗАВОЧĔСЕМ ÇИНЕ БОМБĂСЕМ ПĂРАХНИ

Апрелĕн 22-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн инçене вĕçекен авиаци Эстони ССР-ĕнчи Кохтла-Ярве тата Силламяэ поселокĕсен районĕнчи сланец завочĕсем çине бомбăсем пăрахнă. Бомбăсем тӳрĕ лекнипе пула пушарсем тухнă.

Рейтер агентстви çапла пĕлтерет: апрелĕн 22-мĕшĕнче «Вĕçекен крепость» тата «Либерейтор» йышши самолетсем —750 самолетран пуçласа 1.000 самолета çитиччен — çавăн чухлех истребительсем хӳтĕлесе пынипе, Гамм (Хĕвеланăç Германи) пысăк сортировка станцине тапăннă.

АПРЕЛĔН 23-МĔШĔНЧИ ОПЕРАТИВНĂЙ СВОДКА

Апрелĕн 23-мĕшĕнче фронтра паллă улшăнусемех пулман.

Апрелĕн 22-мĕшĕнче пирĕн çарсем мĕнпур фронтсенче нимĕçсен 26 танкне çĕмĕрсе тăкнă.

Сывлăшри çапăçусенче тата зенитнăй артиллери тăшманăн 52 самолетне персе ӳкернĕ.

☆ ☆ ☆

Нарва хулинчен кăнтăр-хĕвеланăçнерехре тăшман ирхине ирех контратака тунă та пирĕн оборонăн малти хĕррине савăлланса кĕрсе кайнă. Совет боецĕсем, флангсенчен пырса çапса, гитлеровецсене çавăрса илнĕ. Нимĕç пехотине пĕр батальон ытла вĕлерсе пĕтернĕ, 9 танк тата 6 бронетранспортер пĕтерсе тăкнă.

* * *

Станислав хулинчен кăнтăр-хĕвелтухăçнерехри пĕр участокра тăшман танкĕсемпе пехоти пирĕн позицисене атакăлама темиçе хут та хăтланса пăхнă. Хăста маневрсем туса, пĕр соединени танкисчĕсем нимĕçсен 12 танкне çунтарса янă е персе çĕмĕрнĕ. Тăшман пехоти, танксем хӳтĕлеме пăрахнă пирки, каялла чакнă, çапăçу хирĕнче хăйĕн вилнĕ тата аманнă салтакĕсемпе офицерĕсене нумай пăрахса хăварнă.

Архангельский юлташăн авиачаçĕнчи бомбардировщиксем пĕр çĕре пухăнса тăнă нимĕç çарĕсене йышлăн вĕçсе пырса çапнă. 4 танк тата пехотăпа боеприпассем тиенĕ 60 автомашина пĕтерсе тăкнă. Пĕр авиачаçĕн штурмовикĕсем тăшманăн чугун çулсем çинчи тата чугун çул станцийĕсенчи çар эшелонĕсене темиçе хутчен ăнăçлăн тапăннă. 5 паровоз тата 80 вагон çĕмĕрнĕ. Нимĕçсен авиацийĕ пирĕн бомбардировщиксемпе штурмовиксене кансĕрлеме хăтланнă. Сывлăшри çапăçусенче совет летчикĕсем тăшманăн 11 самолетне персе ӳкернĕ.

Пĕр районра нимĕçсен «Мессершмитт—109» йышши икĕ истребителĕ пирĕн аэродром сывăхне вĕçсе пынă. Зенитчиксем вĕсене çийĕнчех пеме тытăннă та тăшманăн пĕр самолетне персе ӳкернĕ. Тепĕр самолечĕ çĕр çине анса ларнă. Нимĕç летчикĕ çапла каланă: «Эпĕ тахçанах Хĕрлĕ Çар енне каçма шухăшлаттăм. Паян каçма май килчĕ те, эпĕ халь тыткăна парăнатăп», тенĕ.

* * *

Украинăри 4-мĕш фронтăн авиацийĕ тăшманăн Севастополь районĕнчи аэродромĕсене темиçе хутчен ăнăçлăн тапăннă. Веселов старши лейтенант, Бугров старши лейтенант, Некрасов капитан тата Антонов лейтенант ертсе пыракан штурмовиксем аэродром патне тапса кĕнĕ те нимĕçсен 10 самолетне çунтарса янă. Пирĕн летчиксем кун каçиччен сывлăшри çапăçусенче тăшманăн 8 самолетне персе ӳкернĕ, аэродромсенче 19 самолетне пĕтерсе тăкнă. Кунсăр пуçне, нимĕçсен 8 самолетне пирĕн зенитнăй артиллери персе ӳкернĕ.

* * *

Волынь облаçĕнче кĕрешекен партизансен отрячĕ апрелĕн 8-мĕшĕпе 11-мĕшĕ хушшинче засадăсенчен персе гитлеровецсене пĕр ротăпа çити пĕтерсе тăкнă тата, минăсем лартса, тăшман пехотине турттарса пыракан темиçе автомашинăна сирпĕнтерсе янă. Нимĕçсем партизансене хирĕç карательнăй отряд янă. Совет патриочĕсем йĕри-тавра оборона тунă та гитлеровецсене минометсемпе, пулеметсемпе тата автоматсемпе пенĕ. Çĕрле партизансем тăшмана хирĕç пырса çапнă та ăна каялла хăваласа янă. Çав çапăçура партизансем нимĕçсен 70 салтакĕпе 4 офицерне пĕтерсе тăкнă. Нимĕçсенчен 2 тупă, 7 пулемет, 46 винтовка тата ытти тĕрлĕ хĕçпăшал нумай тытса илнĕ.

* * *

Эсэсовецсен «Гогенштауфен» ятлă танковăй дивизийĕнчи 19-мĕш мотополкран тыткăна лекнĕ салтак Иоганн Штегер çапла каласа панă: «Пирĕн дивизи Францире тăратчĕ, малтан вăл Абвиль хули районĕнче, унтан Марсельре тăчĕ. Март уйăхĕн варринче пирĕн дивизие васкаса Хĕвелтухăç фронтне ячĕç. Эпир çак хуласем урлă килтĕмĕр: Марсель—Мюльз—Страсбург—Дрезден — Краков — Львов. Пирĕн дивизисĕр пуçне, Францирен юлашки вăхăтра Хĕвелтухăç фронтне ытти соединенисене те янă, çав шутра эсэсовецсен «Генрих Гиммлер» ятлă 10-мĕш танковăй дивизине янă. Командовани пирĕн дивизипе ытти соединенисене, кирек мĕн пулсан та Тарнополь патне татса кĕрсе, унта çавăрса илнĕ нимĕç гарнизонне ирĕке кăларма хушнă. Пирĕн подразделенисем юн нумай тăкрĕç, пирĕн танксемпе тупăсем нумай пĕтрĕç, анчах та эпир çав хула патне татса кĕме пултараймарăмăр. Эпĕ Тарнопольри гарнизона пулăшма пынă çарсем мĕн чухлĕ сухатусем тӳснине тĕп-тĕрĕс пĕлейместĕп, анчах та çав шăчланса ларнă операци нимĕç çарне питĕ те хакла ларнине пĕлетĕп».

* * *

Каменец-Подольск облаçĕнчи Лозовая ялĕнчи çынсем фашистла нимĕç ирсĕрĕсем тискер ĕçсем туни çинчен акт çырнă. Актра çапла каланă: «Фашистла нимĕç вăрă-хурахĕсем пирĕн яла 1941 çулхи июлĕн 5-мĕшĕнче килсе кĕчĕç те çавăнтах мирлĕ граждансене çаратма, вĕлерме тытăнчĕç. Нимĕçсем совет çыннисене мăшкăлларĕç, хĕрарăмсемпе хĕрсене пусмăрларĕç. Фашистла оккупантсем 70 каччăпа хĕре ытла Германие каторгăллă ĕçе вăйпа хăваласа кайрĕç. Çав çынсенчен нумайĕшĕ, йывăр условисене тӳсеймесĕр, нимĕç пусмăрлăхĕнче вилнĕ. Çапла, акă, 25 çулхи Феофан Бабий, 19 çулхи Василий Грабовский тата ыттисем те вилнĕ. 30 çулти колхозница Мария Лупий Германирен чăлах пулса таврăнчĕ. Пирĕн ялта 318 килччĕ. Нимĕçсем каялла чакнă чухне çиллисене шăнараймасăр 160 киле ытла çунтарса ячĕç. Юлнă çуртсенчен те нумайĕшĕ ишĕлнĕ, пурăнма юрăхлă мар. Анчах нимĕç пуçкасаканĕсем хăйсен чи хăрушă преступленине 1944 çулхи мартăн 9-мĕшĕнче турĕç. Ялтан каялла чакнă чухне гитлеровецсем çуртсене çĕмĕре-çĕмĕре кĕчĕç те çынсене тискеррĕн пере-пере вĕлерчĕç. Нимĕç ирсĕрĕсем хĕрарăмсемпе ачасене вĕлерчĕç. Çав кун фашистла пуçкасакансем пирĕн ялти пĕр айăпсăр нумай çынна вĕлерчĕç».

Акт çине çаксем алă пуснă: Барановский, Сидорук, Обух, Шабельская, Кришталюк тата Горбатюк.

Тава тивĕçлĕ ĕçлессĕ

ÇĔМĔРЛЕ, апрелĕн 24-мĕшĕ. (Телефонпа). Комбинатри рабочисемпе работницăсем мухтавлă Хĕрлĕ Çарăн чаплă çĕнтерĕвĕсем çине хăйсен ĕçĕнчи кулленхи пысăк çитĕнӳсем тунипе ответлессĕ. Кашни рабочи май уявĕ умĕнхи ăмăртури обязательствăна чыслăн пурнăçласшăн ывăнма пĕлмесĕр ĕçлет. Павлов, Новохадный, Назаров юлташсем начальник пулса ĕçлекен цехсен коллективĕсем уйрăмах кăтартуллăн ĕçлессĕ. М. Посадин, В. Стеклов, фрезеровщик В. Аборин стахановецсем кулленхи ĕç нормине икĕ-виçĕ хут ирттерсе тултараççĕ.

Комбинат коллективĕ, май уявĕ умĕнхи ăмăртăва хутшăнса, апрель уйăхĕнче квалификациллĕ рабочисем 75 çын хатĕрлеме, комсомолецсемпе çамрăксен 16 фронтовой бригадине организацилеме, апрель уйăхĕнчи производство планне срокчен пурнăçлама сăмах панăччĕ. Коллектив хăйĕн сăмахне чыслăн пурнăçа кĕртсе пырать. Апрелĕн 22-мĕшĕ тĕлне комсомолецсемпе çамрăксен 17 фронтовой бригадине организациленĕ, 55 çын квалификациллĕ рабочисен шутĕнче ĕçлессĕ, вĕсем ĕç нормине 200—250 процент таран тултараççĕ.

Комсомолецсемпе çамрăксен фронтовой бригадисем мухтава тивĕçлĕ ĕçлессĕ. Комсомолка Т. Кобылева юлташ юлашки кунсенче задание тăтăшах 440 процент тултарать. Н. Шемелевский, К. Анисимов комсомолецсем ĕç нормине 250—300 процент таран пурнăçлаççĕ.

Комсомолецсемпе çамрăксен пуçарăвĕпе комбинат коллективĕ 5 тонна тимĕр-тăмăр пухрĕ.

М. ЛЮБАНСКИЙ,
Комбинатри партбюро секретарĕ.

Кадиевкăри коксохимически завод ĕçлеме пуçланă

Кадиевкăри (Донбасс) коксохимически завод ĕçлеме пуçланă. Нимĕç оккупанчĕсем çав завода питĕ вăйлă ишĕлтернĕ пулин те, заводăн пĕрремĕш черетре хута ямалли пайне кĕске вăхăтрах юсаса хута янă. Питĕ хăватлă кокс батарейи машинăпа конденсаци отделенийĕ, парокотельнăй, электроподстанци тата ытти подсобнăй цехсем те ĕçлеме пуçланă.

Ĕçлеме тытăннă батарейăн камăкисем кокс пана та ĕнтĕ. (ТАСС).

Совет Союзĕпе Финлянди хушшинчи çыхăнусем çинчен

СССР Наркоминделĕнчи пресс-конференцире

Ĕнер, апрелĕн 22-мĕшĕнче, СССР Наркоминделĕнче совет пичечĕпе ют çĕршывсен пичечĕн представителĕсен пресс-конференцийĕнче Ют çĕршыв Ĕçĕсен Халăх Комиссарĕн заместителĕ А. Я. Вышинский çапла каланă:

«СССР Наркоминделĕн Информаци Бюровĕн маларах пичетленсе кăларнă пĕлтерĕвĕсенчен çакă паллă: çак çулхи февралĕн варринче Финлянди Правительстви Совет Правительствине Финлянди вăрçма пăрахса çак вăрçăран тухасси пирки калаçусем пуçласа яма сĕннĕ. Совет Правительстви ун чухне çакăн пек ответ панă: Совет правительстви Финляндин хальхи Правительствине шансах каймасть, анчах та финсен урăх майсем çук пулсан, Совет Правительстви, мир шĕн тăрăшса, Финлянди вăрçма пăрахасси çинчен Финляндин хальхи Правительствипе калаçма килĕшет, тенĕ.

Мартăн 1-мĕшĕнче перемири тăвас тĕлĕшпе Совет Правительстви тăратнă условисене пичетлесе кăларнă, çав условисене 6 пунктпа çырса пĕлтернĕ. Совет Правительствин условийĕсене Финлянди Правительствине панă чухне ăна çапла каланă: Финлянди Правительстви çак условисене йышăнма килĕшет пулсан, Совет Правительстви конкретнăй килĕшӳ тăвасси çинчен калаçма Мускавра Финлянди представителĕсене йышăнма хатĕр, тенĕ.

Советсен перемири условийĕсем пирки Финлянди Правительстви мартăн 8-мĕшĕнче Стокгольмра Совет Миссине ответ панă. Унта çапла каланă:

«Финлянди Правительстви, Финляндипе Совет Союзĕ хушшинче кĕске вăхăтрах çĕнĕрен мирлĕ çыхăнусем пуçласа яма тăрăшаканскер, Совет Союзĕ перемири тăвас тĕлĕшпе Финляндие панă условисене тимлĕн вĕренчĕ.

Финлянди Правительстви çакна лайăх пĕлсе тăрать: перемири тунă хыççăн Финлянди нейтралитет тытса тăракан çĕршыв пулса тăма пултартăр тесен, унăн территорийĕнче çак вăрçăра вăрçакан ют çĕршывăн çарĕсем пулмалла мар. Анчах çак ыйту вăл питĕ пысăк ыйту, çавăнпа та ăна тĕплĕнтерех сӳтсе-явмалла. Финлянди Правительстви çавăнпа калаçусем пуçласа яма сĕнет, çав калаçусенче финсем çак ыйту тĕлĕшпе хăйсем мĕнле шутлани çинчен тата Совет Правительстви тăратнă перемири условийĕсемпе çыхăнса тăракан ытти ыйтусем пирки мĕнле шухăшлани çинчен каласа пама пултарччăр, тет».

Çак ответа Совет Правительстви çителĕксĕр тесе хакларĕ. Çакăн çинчен вăл Финлянди Правительствине пĕлтерчĕ. Финлянди Правительствине вара çапла каларĕ: Совет Правительствин перемири тĕлĕшпе 6 пунктра кăтартнă условийĕсем, Паасикиви господина панăскерсем, чи пĕчĕк те чи элементарнăй условисем пулса тăраççĕ, Финлянди Правительстви çав условисене йышăнсан кăна Совет Правительствипе Финлянди Правительстви пĕр-пĕринпе вăрçма пăрахасси çинчен калаçма пултараççĕ, терĕ. Финлянди Правительствине çакăн çинчен каласа, Совет Правительстви ăна çапла пĕлтерчĕ: Финлянди Правительствин çав условисене йышăнни çинчен калакан ответне Совет Правительстви пĕр эрне хушши кĕтет, ун хыççăн вара вăл финсем темле ăнланмалла мар тĕллевпе çак калаçусене юри тăсаççĕ, вĕсем совет условийĕсене йышăнмаççĕ, тесе шутлать, терĕ.

Мартăн 17-мĕшĕнче Финлянди Правительстви Совет Правительствине ответ пачĕ. Унта çапла каланă:

«Финлянди Правительстви çĕнĕрен мирлĕ çыхăнусем пуçласа яма ĕлĕкхи пекех питĕ тăрăшать, çакăн пирки вăл калаçусем пуçласа ярасшăн, анчах та вăл пĕтĕм нацин кунçулне тивекен совет условийĕсене мĕнле ăнланмаллине тата вĕсен пĕлтерĕшне пайăх пĕлмесĕрех вĕсене йышăнасси çинчен малтанах каласа хума пултараймасть», тенĕ.

Финлянди Правительствин çак отвечĕ, тĕрĕссипе, Финлянди Правительстви совет условийĕсене йышăнманни çинчен каланă пулин те, Совет Правительстви Финлянди Правительствине çакăн çинчен пĕлтерме кăмăл турĕ:

1. Перемири условийĕсене мĕнле ăнланмаллине Совет Правительствинчен ыйтса пĕлме Финлянди Правительстви хăйĕн пĕр е темиçе представительне яма пултарать, Совет Правительстви çакна хирĕç мар.

2. Совет Правительстви çапла шутлать: Финлянди Правительствин представителĕсем перемири условийĕсем çинчен пурнинчен лайăхрах пĕлме пултаракан вырăн вăл — Мускав хули пулса тăрать.

Мартăн 26-мĕшĕнче Мускава Финлянди Правительствин делегацийĕ килчĕ, делегацире Паасикиви тата К. Энкель пулчĕç. Мартăн 27-мĕшĕпе 29-мĕшĕнче Финлянди Правительствин делегацийĕ Совет правительствин представителĕсемпе В. М. Молотовпа тата В. Г. Декановпа тĕл пулса калаçрĕ.

Совет Правительствипе Финлянди Правительствин представителĕсем пĕр-пĕринпе калаçнă хыççăн финсен делегацине Финляндипе мир тăвас пирки Совет Правительствин çак сĕнĕвĕсене панă:

«1. Финляндин Германипе çыхăнма пăрахмалла, нимĕç çарĕсемпе карапĕсене Финляндирен нисĕта куçма памасăр тытса тăмалла, е Германипе çыхăнма пăрахса, нимĕç çарĕсемпе карапĕсене апрелĕн юлашки кунĕсем иртиччен Финляндирен хăваласа кăларса ямалла.

Апла тусассăн та, капла тусассăн те, Совет Правительстви Финляндие хăйĕн хĕçпăшаллă вăйĕсемпе пулăшма пултарать.

2. Совет Союзĕпе Финлянди 1940 çулта тунă договора çĕнĕрен пурнăçа кĕртмелле, Финлянди çарĕсене 1940 çулхи чиккĕсем патне илсе каймалла, çакна апрель уйăхĕнче темиçе черетпе тумалла.

3. Совет Союзĕн тата союзниксен тыткăна лекнĕ çыннисене, çавăн пекех тата Финляндире концлагерьсенче пурăнакан е финсем ĕçлеттерсе усă куракан совет граждансемпе союзниксен граждансене халех каялла тавăрмалла, Совет Союзĕпе Финлянди пĕр-пĕринпе перемири пирки мар, мир пирки договор тăвас пулсан — тыткăна лекнĕ çынсене икĕ енĕ те пĕр-пĕрне тавăрса памалла.

4. Финлянди çарĕн 50 процентне салатса ямалла, çак ĕçе май уйăхĕнче тумалла, тата Финляндин пĕтĕм çарне мирлĕ условисене куçармалла, çак ĕçе июньпе июль уйăхĕсем хушшинче тумалла. (Çак пункта договора кĕртмелле, е ăна Совет Союзĕпе Финлянди хушшинче уйрăм килĕшӳ туса йĕркелемелле, вара çак килĕшĕве мир пирки е перемири пирки тунă договорпа пĕрле алă пусмалла).

5. Совет Союзне хирĕç вăрçса тата совет территорине оккупацилесе, Финлянди Совет Союзне кӳнĕ сиене унăн саплаштармалла, Америка долларĕсемпе шутласан 600 миллион доллар тӳлемелле, ăна 5 çул хушшинче таварсемпе (хутпа, целлюлозăпа, тинĕс тата юхан шыв суднисемпе, тĕрлĕ машинăсемпе) тӳлемелле.

6. Совет Союзне Петсамăпа Петсамо облаçне тавăрса памалла, вĕсене Совет Союзĕ Финляндие 1920 çулхи тата 1940 çулхи договорсем тăрăх хăйĕн ирĕкĕпе панă пулнă.

7. Финлянди Правительстви малта кăтартнă ултă условие йышăнсан — Совет Правительстви Ханко çурутравĕпе Ханко районне арендăлас прависене пĕр компенсацисĕрех Финляндие пама пултарать».

Çакăнта каланинчен ĕнтĕ ак çакă курăнать: çав сĕнӳсенче совет условийĕсен пункчĕсене — Финлянди çарне салатса ярасси çинчен, Финлянди Совет Союзне хирĕç çапăçнă тата совет территорине оккупациленĕ пирки Совет Союзне кӳнĕ сиене унăн саплаштармалли çинчен тата Петсамо çинчен калакан пунктсене тĕплĕнтерех кăтартса панă. Кунсăр пуçне, çав сĕнӳсене Ханкопа Ханко районне Финляндие парасси çинчен калакан çĕнĕ пункт кĕртнĕ.

Финлянди Правительствин делегацийĕ Совет Правительствин перемири условийĕсене мĕнле те пулсан тӳрлетмелли çинчен нимĕн те каламарĕ тата перемири условийĕсем тĕлĕшпе хăй енчен нимĕн те сĕнмерĕ.

Апрелĕн 19-мĕшĕнче, урăхла каласан, Совет Правительствин малта асăннă перемири условийĕсене Финсене пани виçĕ эрне иртсен, Финлянди Правительстви Швецин ют çĕршыв ĕçĕсен министерстви урлă çав условисем пирки хăйĕн ответне панă. Çав ответра çапла каланă:

«Финлянди Правительстви Финляндипе мир тăвасси çинчен Совет Союзĕн Правительстви сĕннĕ условисене илчĕ, çав тĕплĕнтерех çырнă условисене Совет Правительстви Финлянди правительствин представителĕсене Паасикивипе Энкель господинсене мартăн 29-мĕшĕнче панă пулнă. Çав сĕнӳсене Финлянди Правительстви пăхса тухса вĕренчĕ те сӳтсе-явмашкăн сейма пачĕ.

Финлянди Правительстви хăй енчен çапла шутларĕ: çав сĕнӳсене йышăнни (вĕсене техникăлла сăлтавсем пирки те ĕнтĕ пурнăçлама çук) Финляндие уйрăм государство пулса пурăнма май паракан условисене чылай хавшатса пăснă пулĕччĕ, тата вăл, пĕлекен çынсем пурте пĕр шухăшлă пулса каланă тăрăх, финн халăхĕ çине вăл чăтма пултарнинчен чылай ытларах йывăрлăх хунă пулĕччĕ.

Çавăнпа та Финлянди Правительстви, хăйĕн Хĕвелтухăç енчи аслă кӳршипе ырă та нумай вăхăта пыракан мирлĕ çыхăну тытма пуçлама хытă тăрăшаканскер, çакăн пирки ӳкĕнет: нумаях пулмасть илнĕ сĕнӳсем (вĕсене вăл тимлĕн вĕренчĕ) çав шухăша пурнăçа кĕртме май памаççĕ».

Финлянди Правительстви çапла каланине хирĕç Совет Правительстви апрелĕн 22-мĕшĕнче çакăн пек ответ ячĕ:

«Совет Правительстви перемири условийĕсем пирки Финлянди Правительстви панă ответа апрелĕн 19-мĕшĕнче илчĕ, çав условисене Мускавра финсен Паасикивипе Энкель господинсенчен тăракан делегацине панăччĕ.

Совет Правительстви çакна шута илет: Финлянди Правительстви, çавăн пек ответ парса, советсен перемири условийĕсене калаçмалли никĕс вырăнне хурса йышăнмарĕ, вăл перемири пирки калаçма пăрахрĕ».

Финлянди Правительстви совет сĕнĕвĕсене техникăлла сăлтавсене пула та пурнăçлама çук тесе калани вырăнсăр япала пулса тăрать. Финсен делегацийĕ Мускавра çавăн пек ыйтусем пĕртте кăларса тăратмарĕ.

Финлянди Правительстви Совет Союзне хирĕç вăрçса совет территорине оккупациленĕ пирки Совет Союзне кӳнĕ сиене саплаласси çинчен пăрахма хăтланнине ниепле те тӳрре кăларма çук.

Совет Союзне тапăнса тата унăн территорине оккупацилесе, Финлянди пирĕн çĕршыва калама çук пысăк сиен турĕ, çав сиене унăн саплаламаллах.

Финляндие çав парăма каçарни—агрессора агрессиллĕ ĕçсем тунишăн, çаратнăшăн тата ишĕлтернĕшĕн премии пани пулнă пулĕччĕ.

Финлянди Правительстви совет условийĕсене йышăнни финн халăхĕ çине вăл чăтма пултарнинчен ытларах йывăрлăх хурать тесе калани пĕр сăлтавсăр калана япала пулса тăрать, мĕншĕн тесен çак ыйтăва сӳтсе-явман-ха, финсен делегацийĕ те Мускавра мир тăвас ĕçре çав сиенсене саплаласси тĕп ыйту пулса тăрать тесе каламарĕ.

Мускавра финсен делегацийĕпе калаçнинчен çакă паллă пулса тăчĕ: Совет Правительстви Финляндирe тăракан нимĕç çарĕсене Финляндире нисĕта çӳреме памасăр тытса тăма е вĕсене Финляндирен хăваласа кăларса яма ыйтни Финлянди Правительствишĕн тĕп ыйту пулса тăрать. Финлянди Правительстви çапла калать: совет условийĕсене йышăнни Финляндин малашне уйрăм государство пулса тăрассине хăратса тăрать, тет. Çапла калани, паллах ĕнтĕ тĕрĕс мар. Хальхи Финлянди уйрăм государство пулса тăмасть. Вăл хăйĕн территорине нимĕç çарĕсене янă хыççăн уйрăм государство пулса тăма пăрахнă. Халĕ ыйту çакăн пек тăрать: нимĕç çарĕсене Финляндирен хăваласа кăларса, Совет Союзĕпе вăрçма пăрахса, Финляндие çĕнĕрен уйрăм государство туса хумалла. Çакă паллă: Финлянди Правительстви, Совет Союзне нимĕç çарĕсемпе пĕрле тапăнас тесе, вĕсене хăйсен территорине янă пирки Финляндин çурçĕр енчи пĕтĕм çурри нимĕçсен аллине кĕрсе ӳкнĕ, нимĕçсем унта чăнчăн хуçа пулса тăраççĕ, Финляндие вĕсем çурма оккупациленĕ çĕршыв туса хунă. Анчах Финляндин кăнтăр енчи пайĕнче те Финлянди Правительстви пĕтĕм влаçа хăйĕн аллинче тытса тăмасть. Тĕрĕссипе илсен, Финлянди Правительстви, Çурçĕр Финляндире влаçа хăйĕн ирĕкĕпе нимĕçсене панă пирки, хăйĕн çуртĕнче хăй хуçа пулса тăма пăрахнă.

Финлянди Правительстви нимĕç фашисчĕсемпе çав тери тачăн çыхăнса тăнă пирки, вăл вĕсемпе çыхăну тытма пăрахма пултараймасть ĕнтĕ, вăл вĕсемпе çыхăну тытма пăрахасшăн та мар. Вăл хăйĕн çĕршывне гитлерла Германин интересĕсене тивĕçтерме панă. Çавăн пирки ĕнтĕ нимĕç çарĕсене Финляндире куçма памасăр тытса тăма е вĕсене Финляндирен хăваласа кăларса яма ыйтни тата Германипе çыхăну тытма пăрахма ыйтни Финлянди Правительствишĕн чи йывăр ыйту пулса тăнă.

Финляндин хальхи Правительстви нимĕç çарĕсене Финляндирен хăваласа ярасшăн мар. Вăл мирлĕ çыхăнса тăма пуçласшăн мар. Вăл хăйĕн çĕршывне гитлерла Германие вассалла пăхăнса тăракан çĕршыв шутĕнче хăварасшăн».

Çак заявление вуласа панă хыççăн А. Я. Вышинский юлташ совет пичечĕпе, ют çĕршывсен пичечĕн представителĕсен йышлă ыйтăвĕсем çине ответсем панă.

Пулă тытмалли участоксене торги тунă

ВЛАДИВОСТОК, апрелĕн 20-мĕшĕ. (ТАСС). Апрелĕн 20-мĕшĕнче Владивостокра пулă тытмалли участоксене, срокĕсем 1943 çулхи декабрĕн 31-мĕшĕнче тухнисене, торги тунă. Совет Союзĕпе Япони 1944 çулхи мартăн 30-мĕшĕнче тунă килĕшӳ тăрăх, совет организацийĕсем «Дальрыбопродукт» тата «Всекопромрыбаксоюз» торгине тăратнă участоксен 10 процентне илнĕ. Ытти участоксене пурне те Японин «Ничиро» фирми тата пулă промышленникĕсем Сано Сукедзи тата Огинуно Соотаро илнĕ.

Совет Союзĕн орденĕсемпе медалĕсене пани

Ĕнер, апрелĕн 21-мĕшĕнче, СССР Верховнăй Совет Президиумĕн Председателĕн пĕрремĕш заместителĕ **Н. М. Шверник** юлташ наградăланă çынсене орденсемпе медальсем панă.

М. И. Калинин юлташа Социализмлă Ĕç Геройĕн ятне пани çинчен калакан грамотăпа пĕрле Ленин орденĕ тата «Çурлапа Мăлатук» Ылттăн Çăлтăр панă. М. И. Калинин юлташа Совет влаçĕн Верховнăй органĕн руководителĕ пулса ĕçлени 25 çул тултарнă кун —вăл Совет государствине тăвас тата çирĕплетес ĕçре калама çук паха ĕçсем тунăшăн наградăланă пулнă.

Награда панă çĕрте пулнисем Михаил Ивановича тăвăллăн алă çупса чĕререн саламлаççĕ.

Совет Союз Геройĕн ятне пани çинчен калакан грамотăпа пĕрле Ленин орденне тата «Ылттăн Çăлтăр» медале Днепр шывĕ урлă каçнă геройсене, çавăн пекех тата çапăçусенче чаплă ĕçсем тунăшăн наградăланисене панă.

Нимĕç захватчикĕсене хирĕç пыракан кĕрешӳре Командованин боевой заданийĕсене кăтартуллăн пурнăçланăшăн тата çавăн чухне хастарлăхпа паттăрлăх кăтартнăшăн панă наградăсене Хĕрлĕ Çар офицерĕсен пĕр ушкăнĕ илет. Унтан орденсемпе медальсене наука деятелĕсен пĕр ушкăнне, хими наукине малалла аталантарас ĕçре тухăçлăн ĕçленĕшĕн наградăланăскерсене, тата ытти ĕçсемшĕн наградăланă çынсене параççĕ.

Орденсемпе медальсене панă хыççăн **Н. М. Шверник** юлташ **М. И. Калинин** юлташа, çавăн пекех тата награда илнĕ ытти çынсене те. аслă наградăсем илнĕшĕн тав тăвать.

— Ответлă вырăнта 25 çул хушши ĕçлесе, — тет Шверник юлташ Михаил Ивановича,—Эсир совет стройĕн никам аркатайми хăватне туса пытăр. Çав стройăн çирĕплĕхне халь, Отечественнăй вăрçă вăхăтĕнче, пирĕн паттăр Хĕрлĕ Çар фашистла нимĕç захватчикĕсене историллĕ çĕнтерсе пырса палăртса пырать.

— Ленин—Сталин партине чунтан парăнса ĕçленипе, ĕçсыннисен çав тери анлă массисемпе таччăн çыхăнса тăнипе, хăвăрăн пысăк ăсăрпа тата питĕ усă кăмăллă пулнипе, Эсир государство тăшманĕсене кураймасăр тănипе, Сире Совет Союзĕнчи халăхсем чĕререн юратаççĕ, хисеплеççĕ.

Н. М. Шверник юлташ Михаил Ивановича совет халăхĕн ырлăхĕшĕн тата пирĕн çĕршыв чечекленсе пырассишĕн малашне те тухăçлăн ĕçлесе пыма вăй тата сывлăх сунать. Награда илнисем, Калинин юлташа вăйпа сывлăх суннине ырласа тăвăллăн алă çупаççĕ.

Юлашкинчен **Шверник** юлташ награда илнисене пурне те совет халăхĕн пĕтĕм ĕçĕнче — фашистла нимĕç оккупанчĕсене пĕтĕмпех аркатса тăкса, вĕсене совет çĕрĕ çинчен хăваласа кăларас ĕçре—çĕнĕ çитĕнӳсем тума суннă. (ТАСС)

ХУЛАНА ТАСАТАС ĔÇ МĔНЛЕ ПЫРАТЬ

Шупашкар хулине тасамарлăхсемпе сӳп-çапсенчен тасатас ĕç ăнăçлăн пырать. Паянхи кун тĕлне 4 урам Карл Маркс, Ленинградская, Роза Люксембург, Ворошилов урамĕсене тата Хĕрлĕ Площаде тасатса çитернĕ. Юлашки виçĕ кун хушшинче пĕтĕмпе 500 картишне тасатнă. Ку ĕçре уйрăмăнах чăлха çыхакан фабрикăн (директорĕ Богаславская юлташ) тата эрех завочĕн коллективĕсем аван ĕçлеççĕ. Асăннă предприятисем хăйсен территорийĕсене тасатса çитернĕ.

Анчах та пур предприятисемпе учрежденисем тата комендантсем çак ответлă ĕçе кирлĕ пек тытăнман-ха. Сăра завочĕ (директорĕ Быков), Горпромкомбинат (управляющийĕ Григорьев) пир-авăр фабрики (директорĕ Наумова) ку таранччен те хăйсен картишĕсене тасатма пуçламан.

Чăваш АССР Совнаркомĕ çак тĕлĕшпе ятарласа йышăннă постановление пурнăçа кĕртменшĕн хулари хăшпĕр предприятисен руководителĕсене, сăмахран, пир-авăр фабрикин столовăй директорне Рудаяна, Горпромкомбинат управляющине Григорьева, Карл Маркс урамĕнчи 16-мĕш номерлĕ çуртăн комендантне Масловăна штрафланă.

Хулана сӳп-çапсенчен тасатасси—кашни ĕçсыннин тивĕçлĕ задачи пулса тăрать. Хулари пур ĕçсыннисен те хăйсем пурăнакан картишсене кĕске вăхăтрах йĕркене кĕртмелле.

Чăваш АССР Совнаркомĕ йышăннă тăрăх, хулари тротуарсемпе килхушшисене апрелĕн 25-мĕшĕ тĕлне тасатса çитерсе йĕркене кĕртмелле.

Юлнă вăхăтпа туллин усă курса, столица урамĕсене кăтартуллă урамсем туса хурар.

Тырпул тухăçлăхĕшĕн пур майсемпе те кĕрешесси—колхозсемпе МТС-сен тĕп задачи

Çуракинче агротехникăна тĕплĕн пурнăçласа, вăйлă тырпул никĕсне хывса хăварар!

Тракторсем хире тухрĕç

КОМСОМОЛЬСКОЕ, апрелĕн 24-мĕшĕ. (Телефонпа). Иртнĕ çул пирĕн МТС çуталăкри плана 147 процент пурнăçларĕ. Кăçал эпир çуракине лайăххăн хатĕрленсе кĕтсе илтĕмĕр. Тракторсене февраль уйăхĕнчех юсаса çитерĕмĕр. Государство комиссийĕ вĕсене лайăх пахалăхпа тесе йышăнчĕ. Çуракки вăхăтĕнче ĕçсене тума горючи тата сĕрмелли çусем çителĕклĕ хатĕрлерĕмĕр.

Енер пирĕн гусеничнăй тракторсем колхозсен уйне тухса ĕçе пуçăнчĕç. Хальхи вăхăтра çĕр лантăкĕ пĕтĕмпех ĕлкĕрĕмен пирки, кĕрхи çĕртме тупа сухаласа сухаламасăр. Ĕç пахалăхĕ аван.

Тракторситсене алăнах пулăшса пыма трактор бригадисем çумне 2 механик çирĕплетрĕмĕр. Вĕсем, бригадăран бригадăна çÿресе, техникăна пулăшу парассĕ, механиксен кашнин хăйĕн тĕрĕ запаслă пайсем те пур. Грузовой автомашина çиччĕ кĕçса çÿрекен пĕр мастерской тупăнать. Вăл тракторсене вырăнти юсаса пымалла. Хăшпĕр пайсене колхозсен тимĕрç кăçен юсаса пама пăхнă.

Эпир кăçал чăн малтанах ĕç пахалăхĕ çине çавăрса пăхатпăр. Тракторсем тунă ĕçсен пахалăхне çăнлса пыма район мĕнпур агрономсене мобилизацилесе, вĕсене уйрăм бригадăсен çумне çирĕплетрĕмĕр. Кашни ĕçе туса пĕтерет хыççăнах, трактор бригадин бригадирĕсем колхоз председательне тата бригадирсемпе пĕрле уйăн пахалăхне тĕрĕслесе йышăнаççĕ. Агротехника правилисене пĕр пăркаламасăр пурнăçласа пыратпăр.

Трактор бригадисене ĕçлеме мала ыраклан тракторостсен агитаторсем стена хаçат редакторĕсем уйăрнă. Вĕсем кашни кунах кăлапланса тухса ирттерессĕ тата хаçатсенчи статьясене вуласа парассĕ.

Çак кунсенче трактористсем кашни бригадинчех Калинин облаçĕнчи, Краснохолмски районри «Красный путиловец» ялхуçалăх артельне членĕсем чĕнсе кăларнине сÿтсе явнă. МТС колхозсене çуракин вăхăтĕнчи ĕçсене 150 процентран кая мар тултарма обязательство илчĕ. Пирĕн трактористсем обязательствăсене пурнăçлассишĕн кĕрешме Чкаловски МТС-ăн колективĕпе социализмлă ăмăртăва тухрăмăр. Çак ăмăртура трактор бригадисем ... тракторисемпе ... кунне-çĕрне пĕлмесĕр ĕçлеме тивĕç.

В. АЛЕКСЕЕВ,
МТС директорĕ.

Тухăçлă тырпул туса илесси хамăртан килет

ВАРНАР. Кăçал эпир вăрçă вăхăтĕнчи виççĕмĕш çуракине тухрăмăр. Колхозсем çуракине тĕплĕн хатĕрленсе кĕтсе илчĕç. Ку вăхăта пирĕн колхозсенче ... удобренисем ... кăларма пуçланă пулсан, хальхи вăхăтра ... мĕр. Вырăнти удобренисемпе çуракки вăхăтĕнче анлăн усă курни пысăк тухăçлă тырпул туса илме май парать. Çакна асра тытса, пирĕн колхозниксемпе колхозницăсем апрелĕн 10-мĕшĕччен уя 228.769 лав тислĕк кăларчĕç. Çакă вăл çулталăкри плана 101,6 процент, хĕллехи плана 139 процент пурнăçлани пулать. Хĕллехи вăхăтра 3.735 центнер кĕл, 2.428 центнер кайăк-кĕшĕк тислĕкĕ пухрăмăр.

Кĕрхи калчасене апатлантарас ĕçре кĕлпе, кайăк-кĕшĕк тислĕкĕпе тата тислĕк шывĕпе анлăн усă куратпăр. Сăмахран, апрелĕн 22-мĕшĕ тĕлне «Советская деревня» колхоз 55 гектар, Чапаев ячĕпе тăракан колхоз 20 гектар, Кольцовкăри Сталин ячĕпе тăракан колхоз 90 гектар тата ыттисем те—пурĕ 215 гектар çинчи кĕрхи калчасене апатлантарнă.

Пур йышши культурăсен те вăрлăхĕсем çителĕклĕ, вĕсен шăтас пахалăхĕ те аван. Вăрлăхсем çинчи тĕрлĕ чирсене тата вутпуççисене пĕтерес тесе, вĕсене тĕрлĕ имçамсемпе чÿхетпĕр. Ку ĕçсене ятарласа курссенче вĕреннĕ çынсем тăваççĕ. Паянхи кун тĕлне 9.000 пăт ытла тĕштырра тĕрлĕ имçамсемпе чÿхенĕ.

Кăçал эпир хамăр умма тĕштырăсене имçамсемпе чÿхес тата вăрлăхсене яровизацилесе акас задача лартрăмăр. Çак задачăна пурнăçлатпăрах.

Колхозсенче 140 сеялка пур, вĕсене пурне те лайăх юсанă. Тырăсене пĕтĕмпех сеялкăпа акатпăр.

Технически культурăсене, пахча-çимĕçсене пысăк тухăç илессишĕн колхозсенче ятарлă звенăсем туса хунă. Вĕсенче ... тата тухăçне пысăк çитĕнтерес тĕллевпе туса хунă ... пухса кĕртме пурĕ 91 звено тунă. Вăл звеносенче 738 колхозник ĕçлет. Лайăх вăрлăх туса илес енĕпе 37 звено тунă, вĕсене участоксем уйăрса панă. Звеносем пурте тенĕ пекех ĕçе тытăнчĕç.

Ялхуçалăх çулĕ тăршшĕпех эпир агротехникăллă мероприятисене пĕр пăркаланмасăр пурнăçласа пырăпăр. Çак шутпа кашни агронома вис-тăват колхоз çумне çирĕплетнĕ, вĕсемпе уйăхра икĕ хут (15—25-мĕш числасенче) канашлу туса ирттеретпĕр. Колхозсенче агротехникăна пурнăçласа пырассишĕн агроном хăйĕн ответлăхне туйса тăрать.

ССР Союзĕн Совнаркомĕпе ВКП(б) Центральный Комитечĕ «1944 çулхи ялхуçалăх ĕçĕсен планĕ çинчен» йышăннă постановленире агрономсене пысăк ирĕк панă. Агроном колхозсемпе тунă агротехникăллă мероприятисене никам та улăштарма пултараймасть. Çак ирĕкпе пирĕн агрономсем анлăн усă курĕç, агротехникăна пурнăçлассишĕн кирлĕ пек кĕрешĕç.

Колхозсем çураки ĕçне пуçăнчĕç. Халĕ пур колхозсенче те клевер акаççĕ, кĕрхи калчасене апатлантараççĕ. Пирĕн агрономсен задачи — кохозниксемпе колхозницăсене вăйлă тухăçлă тырпул, пахча-çимĕç туса илме пулăшасси. Çак задачăна эпир ăнăçлăн пурнăçлама тивĕçлĕ, ăна пурнăçлăпăр та.

И. ДАНИЛОВ,
Райçĕрĕç пайĕн главнăй агрономĕ.

Уйхирсене çумкурăксемпе хăмăлсенчен тасатаççĕ

ПЕРВОМАЙСКОЕ, апрелĕн 24-мĕшĕ. (Телефонпа). Иртнĕ çул пирĕн районри чылай колхозсем начар тухăçлă тырпул илнĕ. Çакăн пĕр сăлтавĕ — агротехника правилисене тĕрĕс пурнăçласа пыманни пулнă. Çак йăнăшсене кăçал çĕнĕрен тăвас мар тесе, колхозниксемпе колхозницăсем хушшинче нумай ĕçлеме тиврĕ. Халь ССР Союзĕн Совнаркомĕпе ВКП(б) Центральный Комитечĕн «1944 çулхи ялхуçалăх ĕçĕсен планĕ çинчен» йышăннă постановленине кашни колхозра тата бригадăра тĕплĕн сÿтсе-явнă. Ку ĕç тавра партипе советсен районри активĕ ăнлантару ĕçне анлăн туса пырать.

Ăнлантарулла ĕçĕн уссине халех курма пулать. Колхозниксемпе колхозницăсем уйхирсене хăмăлсенчен, çумкурăк тата иртнĕ çулхи улăм юлашкийĕсенчен пикенсех тасатаççĕ.

«Красная Чувашия» колхозăн (председателĕ Шулаев юлташ) уйхирĕнче иртнĕ çул ыраш вырнă хыççăн эрĕм упи тата ытти çумкурăксем нумай парса юлнăччĕ. Юлашки икĕ кун хушшинче унти колхозниксемпе колхозницăсем 53 гектара çумкурăксемпе хăмăлсенчен тасатрĕç. Ку ĕç ытти колхозсенче те анлăн сарăлса пырать. Паянхи кун тĕлне пурĕ 207 гектара иртнĕ çулхи куракссенчен тата хăмăлсенчен тасатнă.

Районри 11 колхоз çурхи акана тытăнчĕç. «Красный луг», «Искра», «Красноармеец», Буденный ячĕпе тăракан колхозсенче уйрăм участоксене суйласа илсе сухалаççĕ.

Юр айĕнчен тухнă кĕрхи калчасене тислĕк шĕвекĕпе, кайăк-кĕшĕк тислĕкĕпе тата кĕлпе апатлантарма тытăнчĕç. Пурĕ 83 гектар кĕрхи калчана апатлантарнă.

Пысăк тухăçлă тырпул туса илес ĕçре кĕрхи калчасене апатлантарни пысăк вырăн йышăнать. Çавăнпа та эпир хамăр умма кăçал çак паха агромероприятие пур колхозра та туса ирттерес задача лартрăмăр.

Тăпрари нÿрлĕхе тытса хăварас шутпа, кĕрхи çĕртме тунă вырăна акаччен малтан сÿрелетпĕр, ун хыççăн вара акма тытăнатпăр. Агротехникăллă мероприятисене лайăхрах пурнăçлас тесе, колхозсене ялхуçалăх специалисчĕсене ятăмăр. Ака вăхăтĕнче агитациллĕ-массăллă ĕçе анлăн туса пыма партин тата советсен районри активне колхозсене ятăмăр. Халĕ вĕсем Калинин облаçĕнчи, Краснохолмски районри «Красный путиловец» ялхуçалăх артелĕн колхозникĕсемпе колхозницисем чĕнсе каланине колхозсенче ăнлантарса параççĕ.

И. РОМАНОВ,
Райçĕрĕç пайĕн заведующийĕ.

Клевер акаççĕ

КУСЛАВККА. Районри нумай колхозсем клевер акаççĕ. «Красный Курган» колхоз 6 гектар, «Красная Чувашия» колхоз 5 гектар, «Динамо» колхоз 26 гектар, «Правда» колхоз 13 гектар клевер акнă. Клевер акас ĕçре агротехникăна тĕрĕс пурнăçлаççĕ, вăрлăхсем лайăх, вĕсене акмалли нормăна пăхăнса акаççĕ.

Ют çĕршывсенче

Совет Союзĕпе Финлянди хушшинчи çыхăнусем пирки

А. Я. ВЫШИНСКИЙ ЮЛТАШ СССР НАРКОМИНДЕЛĔНЧИ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИРЕ КАЛАНИ ÇИНЧЕН ЮТ ÇĔРШЫВСЕНЧЕ МĔН ÇЫРАÇÇĔ

ЛОНДОН, апрелĕн 23-мĕшĕ. (ТАСС). Лондонра вырсарникун ирхине тухакан хаçатсем Ют Çĕршыв Ĕçĕсен Халăх Комиссарĕн заместителĕ А. Я. Вышинский СССР Наркоминделĕнчи пресс-конференцире Совет Союзĕпе Финлянди хушшинчи çыхăнусем çинчен каланине иличчен тухнă. Анчах та А. Я. Вышинский заявленийĕ çинчен Лондонри радио питĕ нумай калать, ăна вăл темиçе хут та панă. Рейтер агентстви А. Я. Вышинский юлташăн заявленийĕ çинчен хăйĕн Мускаври корреспонденчĕ панă отчета пичетлет.

Рейтер агентствин дипломатиллĕ ĕçсем çинчен çыракан сотрудникĕ Ренделл Нил А. Я. Вышинскийĕн заявленийĕ çинчен çапла çырать:

«Совет Союзĕпе Финлянди перемири çинчен калаçни халь официально йĕркепех пĕтсе ларчĕ ĕнтĕ, анчах та çакă тĕлĕнтермест, вăл Англи правительствине пушшех те тĕлĕнтермест, мĕншĕн тесен Мускав ăна калаçусем мĕнле пыни çинчен пĕлтерсе тăнă. Англипе ют çĕршывсен квалификациллĕ сăнавçисене Финлянди правительстви совет условийĕсене тÿрех пĕтĕмпех сирсе яни питĕ тĕлĕнтерет.

Совет правительстви, — тесе çырать малалла Ренделл Нил,—икĕ уйăх хушши пынă калаçусенче питĕ чăтăмлă пулчĕ. Халĕ вăл Финлянди тĕлĕшпе урăх чăтса тăма пултараймасĕ пулас. Финлянди правительствин çакна пĕлсе тăмалла: çĕнĕ условисем хальхи условисем чухлех либералла пулас çук».

ЛОНДОН, апрелĕн 23-мĕшĕ. (ТАСС). СССР Наркоминделĕнчи пресс-конференцире А. Я. Вышинский каланă сăмах çинчен АФИ агентствин Мускаври корреспонденчĕ çапла çырать: Финлянди правительстви совет условийĕсене йышăнманни çĕнĕ калаçусем пуçлама шанчăк хăварассăн туйăнмасть.

НЬЮ-ЙОРК, апрелĕн 23-мĕшĕ. (ТАСС). Америкăри хаçатсем пресс-конференцире Совет Союзĕпе Финлянди хушшинчи çыхăнусем çинчен А. Я. Вышинский каланине курăнмалла вырăнта пичетленĕ.

ТУРЦИ ХРОМ РУДИНЕ ЮТ ÇĔРШЫВСЕНЕ ЯМА ЧАРАННĂ ПИРКИ

АНКАРА, апрелĕн 21-мĕшĕ. (ТАСС). Анатоли агентстви пĕлтернĕ тăрăх, Турцин ют çĕршыв ĕçĕсен министрĕ Менеменджиоглу меджлисра Турци ют çĕршывсене хром ăсама пăрахни çинчен çапла каланă: Турци хрома Германие тата унăн союзникĕсем пулса тăракан çĕршывсене урăх ямасть, анчах та вăл ăна Турци союзникĕсем патне çаплах ярса тăрать, тенĕ.

АНКАРА, апрелĕн 22-мĕшĕ. (ТАСС). Турци апрелĕн 21-мĕшĕнчен пуçласа ют çĕршывсене хром ярса тăма пăрахни çинчен пĕлтернĕччĕ.

Çав ĕçе пурнăçа кĕртиччен пĕр кун малтан меджлисра ют çĕршыв ĕçĕсен министрĕ Менеменджиоглу сăмах тухса каланă. Англипе Америка правительствисем Германие хром парса тăнине хирĕç пулса янă нотăсем çинчен Менеменджиоглу çапла каланă:

«Эпир çапла каларăмăр: эпир хамăр союзникпе—Великобританипе тата унăн союзникĕсемпе килĕштерсе ĕçлесси пирĕн тулашри политикăн кирлĕ япала пулса тăрать, çавăнпа эпир хамăр умма лартнă требованисене май килнĕ таран пурнăçлама тăрăшăпăр», тенĕ.

Менеменджиоглу малалла çапла каланă: «Эпир нейтралитет тытса тăракан çĕршыв мар, çавăнпа та пирĕн хамăра панă нотăсене нейтральнăй çĕршыв пек мар, союзлă çĕршыв пек пулса вĕрентмелле. Турци правительстви лару-тăрăва хăйĕн союзлă договорĕ çинчен пăхса тухрĕ, мĕншĕн тесен вăл союзниксем ыйтнине нейтральнăй çĕршыв пек пăхса тухма пултарайман. Çапла пăхса тухнă хыççăн Турци правительстви апрелĕн 21-мĕшĕнчи 19 сехетрен пуçласа Германие тата тĕпĕл çĕршывĕсене хром яма пăрахма шут тытрĕ», тенĕ.

МЕНЕМЕНДЖИОГЛУ ХАÇАТ ПРЕДСТАВИТЕЛĔСЕНЕ КАЛАНИ

ЛОНДОН, апрелĕн 23-мĕшĕ. (ТАСС). Рейтер агентствин Стамбулри корреспонденчĕ çапла пĕлтерет: Турцин ют çĕршыв ĕçĕсен министрĕ Менеменджиоглу Турци журналисчĕсене каланă тăрăх, Германие хром яма чарни ытти материалсене те яма чарнине пĕлтермест.

Румынин «Трансильвания» тата «Бессарабия» ятлă пароходĕсене Турцирен кайма чарни çинчен Менеменджиоглу çапла каланă: çав суднăсем Стамбулра 1941 çултанпа тăраççĕ, румынсем вĕсене Крымран нимĕçсене васкаса куçарнă вăхăтра тинĕсе кăларса ярасшăн пулнă. Çав пароходсем тинĕсе тухни вĕсем вăрçă ĕçĕсене хутшăннине тата тĕнчери правăна пăснине пĕлтернĕ пирки, Турци çав пароходсене тинĕсе тухма чарнă. Менеменджиоглу çапла хушса каланă: Турци Румынипе ĕлĕкхи пекех туслăн çыхăнса тăрать, тенĕ.

МОРГЕНТАУ КАЛАНИ

ВАШИНГТОН, апрелĕн 21-мĕшĕ. (ТАСС). США-н финанс министрĕ Моргентау пичет представителĕсене çапла каланă: Совет Союзĕ тĕнчери валюта фончĕ тумалли планпа килĕшрĕ, тенĕ. Моргентау хаçат представителĕсене пĕрлешÿллĕ нацисем çав плана пурте пĕрлешсе йышăнни çинчен пĕлтерме ыйтнă.

ВĂРÇĂ ХЫÇÇĂНХИ ТĔНЧЕРИ ОРГАНИЗАЦИЕ ТУМАЛЛИ ПЛАН ÇИНЧЕН ХЭЛЛПА КАНАШЛАМА СЕНАТĂН ПОДКОМИССИНЕ ТУНĂ

ВАШИНГТОН, апрелĕн 23-мĕшĕ. (ТАСС). Вăрçă хыççăнхи тĕнчери организацие тумалли плансем çинчен государственный секретарьпе Хеллпа канашламашкăн сенатăн ют çĕршыв ĕçĕсене пăхакан комиссийĕн председателĕ Коннели 8 членрен подкомисси тунă.

Италири вăрçă ĕçĕсем

ЛОНДОН, апрелĕн 22-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен Италири çарĕсен главнăй штабĕ çапла пĕлтерет: пур фронтсенче те патрульсем кĕрешнĕ. Тăшмана кăшт тытăçкаласа илнĕ.

Ĕнер союзниксен йывăр бомбардировщикĕсем Бухарестри тата Турну-Северинри (Румыни) сортировка станцийĕсене тапăннă.

Бомбардировщиксен ытти соединенийĕсем Прим районĕнчи тата çапăçусем пыракан вырăнтан çурçĕртерехри районра тăшманăн çар объекчĕсем çине бомбăсем пăрахнă. Сывлăшри çапăçусенче тăшманăн 38 самолетне пĕтерсе тăкнă.

Апрелĕн 22-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле тата паян ирхине союзниксен авиацийĕ Ливорно, Пьомбино, Генуя тата Сан-Стефано порчĕсем çине бомбăсем пăрахнă.

ИТАЛИ ЫЙТĂВĔСЕМПЕ ĔÇЛЕКЕН КОНСУЛЬТАЦИ СОВЕЧĔН ЛАРĂВĔ

ЛОНДОН, апрелĕн 22-мĕшĕ. (ТАСС). Рейтер агентстви Неапольтен çапла пĕлтерет: ĕнер Итали ыйтăвĕсемпе ĕçлекен консультаци совечĕн 10-мĕш ларăвĕ пулса иртнĕ, ларура СССР представителĕ Богомолов председатель пулнă. Официально пĕлтернĕ тăрăх, «Совет ирĕке кăларнă Италири политикăллă лару-тăрăвăн хальхи ыйтăвĕсене сÿтсе-явнă».

АМЕРИКА КОРРЕСПОНДЕНЧĔ ГЕРМАНИРИ ЛАРУ-ТĂРУ ÇИНЧЕН

ОТТАВА, апрелĕн 23-мĕшĕ. (ТАСС). Торонтора тухакан «Глоб Энд Мейл» хаçат апрелĕн 21-мĕшĕнче Юнайтед пресс агентствин сотрудникĕн Хейнценăн пĕлтерĕвне пичетлесе кăларнă. Хейнцен вăл 25 çул хушши Францире корреспондент пулса ĕçленĕ, юлашки 13 уйăх хушшинче вăл Германин концлагерĕнче пурăннă. Çакăн хыççăн ăна США-на куçарнă. Хейнцен çапла каланă: союзниксем сывлăшран бомбăсем пăрахнипе çеç Германие çĕнтерме пултараймаççĕ. Европăна Хĕвеланăç енчен кĕрсе кайсан çеç Германие пуçĕпех аркатса тăкма пулать. Германи çапла пуласшăн хăраса кĕтсе тăрать, анчах та вăл Хĕвелтухăç енчен Хĕрлĕ Çар наступлени туса пырассинчен пуриччен ытларах хăрать. Францири вăрттăн çарта 320.000 çын шутланать. Кунсăр пуçне, запасра тата пĕр миллион çын пур, вĕсем вăрттăн ĕçлекенсене пулăшаççĕ, союзниксен çарĕсем Европăна кĕрсе каясса кĕтеççĕ, çав çарсем пыра-пыра çапнипе пĕрлех нимĕçсене хăйсем те пыра-пыра çапасшăн.

Хейнцен Германи çарĕ Хĕвелтухăç фронтĕнче поражени сем тÿснине пула унăн çапăçас хăвачĕ чакни çинчен тата вăл калама çук пысăк сухатусем тÿсни çинчен каланă. 1943 çулта туса ирттернĕ пĕтĕмĕшле мобилизаци 16,5 çултан пуçласа 60 çула çитнĕ арçынсене çĕнĕрен питĕ сахал тупса панă. Германинчи лайăх дивизийĕсене те 16 çултан кĕçĕннисене те илеççĕ. Юлашкинчен Хейнцен нимĕçсем тыткăна лекнĕ совет çыннисене тискеррĕн тыткалани çинчен каласа панă, çавна вăл Баден-Баден çывăхĕнчи концлагерьте пурăннă вăхăтра хăй курнă.

Çуракине лайăх пахалăхпа ирттерер!

Республикăри колхозниксемпе колхозницăсем, трактористсем, машинно-тракторнăй станцисен мĕнпур работникĕсем çуракине хатĕрленнĕ вăхăтра питех те тăрăшса ĕçлерĕç, пысăк ĕç турĕç.

Халĕ вăрçă вăхăтĕнчи виççĕмĕш çуракин ăнăçлăхне татса паракан ответлă кунсем çитрĕç. Пулас тырпулăн ăнăçлăхне шăпах ĕнтĕ хальхи вăхăтра татса памалла. ССР Союзĕн Совнаркомĕпе ВКП(б) Центральный Комитечĕ «Ялхуçалăх ĕçĕсен 1944 çулхи планĕ çинчен» йышăннă постановленире çуркуннехи уйхир ĕçĕсене лайăх пахалăхпа тăвасси çине, тăпрара нÿрлĕх ытларах тытса хăварасси çине тата кăçал çумкурăксемпе нихăçанхинчен те вăйлăрах кĕрешесси çине уйрăмах тимлĕн çавăрăнса пăхма хушрĕç. **Уйхир ĕçĕсен агротехникине çирĕп тытса тунин кашни тĕслĕхнех государствăна хирĕçле ĕç туни вырăнне** шутламалла, çакă вăл фронтпа тăван çĕршыв валли ялхуçалăх продукчĕсем сахалтарах туса илесси патне илсе пырать. Ку ĕçре, айăплисене çирĕппĕн ответ тыттармалла.

Кăçалхи çуркуннен хăйĕн уйрăмлăхĕ пур. Çуркунне кая юлса килнĕ пирки уйхирте юр ерипен ирĕлет. Çавăнпа хирти юр пĕтĕмĕшпех ирĕлсе пĕтиччен кĕтмелле мар. Уйхир юртан тасалса пынăçемĕн тăпра хăвăрт типсе пырать, пиçсе, уйхир ĕçĕсене тумашкăн юрăхлă пулса çитет. Иртнĕ çулсенче кĕрхи çĕртме туса хăварнă лаптăксем ерипен кăна типнĕ пулсан, вĕсене çурхи ака тунă вăхăтра çеç сÿрелеппĕ пулсан, кăçал вара пачах урăхла, кĕрхи çĕртме туса хăварнă лаптăксем хăвăрт типсе пыраççĕ. Çавна май вĕсене çĕртме туман лаптăксене сухаласа хатĕрлеме тытăничченех сÿрелеме май пур, сÿрелемелле те.

Кĕрхи калчасемпе те ĕç çавнашкалах тăрать. Иртнĕ çулсенче кĕргыррисем акса хăварнă лаптăксене çуракине масăллăн тытăннă вăхăтра çеç сÿреленĕ. Кăçал вара, пачах урăхла: вĕсене юр хиртен тасалса çитсен, иккĕмĕшпе виççĕмĕш кунах, сÿрелеме май пур. Çакă вăл 1943 çулхи кĕркунне типĕ пулнинчен, çуркунне кая юлнинчен тата çуркунне çумăр пулманнинчен килчĕ. Çавăнпа та çуркуннен çак уйрăмлăхĕсене шута илмелле. Агрономсен, çĕрĕç органĕсенче ĕçлекенсен çураки агротехникине çак условисемпе килĕшÿллĕн тăвас пулать тата вĕсене пурнăçа кĕртмелли мероприятисене тĕплĕн пурнăçласа пырас пулать.

Вăхăта пĕр сехет те сая ямасăр, халех, вăрлăхсене акма юрăхлă туса хатĕрлемелле. Ку ĕнтĕ çакна пĕлтерет: начартарах шăтакан вăрлăхсене Т. Д. Лысенко академик сĕннĕ меслет тăрăх ăшăтмалла, çапла тусан вĕсен шăтаслăхĕ ÿсет. Вăрлăхсене имçамсемпе чÿхес, уйрăмах типĕ майпа чÿхес ĕçсене анлăн сарса ямалла. Çак ĕçсене тунă чухне уйрăмах вăрлăх участокĕсене акмалли вăрлăхсене хатĕрлесси çине уйрăмах тимлĕн çавăрăнса пăхмалла.

Анчах Чкаловски, Первомайски тата ытти хăшпĕр районсенчи колхозсенче вăрлăх участокĕсем валли вăрлăх уйăрса хуман, вĕсене кирлĕ пек тасатса, сортласа хатĕрлемен. Вăрлăх участокĕсем çине акмалли пĕтĕм вăрлăха тĕплĕн тасатмалла, вăхăтра чÿхемелле, яровизаци тумалла тата ăна ытти вăрлăхсенчен уйăрса илмелле, ытти вăрлăхсемпе хутăшассинчен сыхламалла.

Республикăри нумай колхозсем çĕрулмие яровизацилеме вăхăтра тытăнчĕç. Анчах ку ĕçе тытăнманни çинчен калакан тĕслĕхсем те сахал мар-ха пирĕн. Çĕрулмине яровизацилеме хурас ĕçе уйрăмах Тăвай, Октябрьски, Советски районсенче ку таранччен туса çитермен. Паллă ĕнтĕ, çĕрулмие яровизацилеме 25—35 кун хушши вăхăт кирлĕ. Çавăнпа та, çĕрулми яровизацилемелли плана пĕр пăркаланмасăр пурнăçлас тесен, çĕрулмие нÿрлĕх ытларах çĕрте яровизацилемелле, çакă вăл ку ĕçе хăвăртрах тума пулăшĕ. Агрономсен ку тĕлĕшпе уйрăмах çине тăрса ĕçлемелле, колхозсене вăхăтра пулăшмалла.

Кунпа пĕрлех тĕштырăсене яровизацилессине те хăвăрт тăвас пулать. Тĕштырăсене яровизациленĕ чухне çакна асра тытмалла: вăрлăхсене пĕтĕмĕшпех мар, пайăн-пайăн кашни кун акма мĕн чухлĕ кирлине шута илсе, яровизацилемелле, унсăрăн вĕсем акаччен шăтма пултараççĕ. Ку ĕçе тума яровизатора уйрăм çурт тата çителĕклĕ таранах инвентарь ĕç вăйĕ памалла.

Иртнĕ çулсенче, яровизаторсен айăпĕпе, вăрлăхсем акма тытăничченех шăтни тата вăрлăхсем пăсăлнă тĕслĕхсем пулчĕç. Яровизаторсен, колхозсен руководителĕсен задачи — вăрлăхсене яровизациленĕ чухне температура мĕнле пулнине тăтăшах сăнаса тăрасси, вĕсене шăтса каясран сыхласси пулса тăрать.

Çĕре лайăх хатĕрлени — вăйлă тырпул туса илмелли паха услови. Çавăнпа та çĕре хатĕрлесси çине уйрăмах тимлĕн çавăрăнса пăхас пулать.

Чи малтанах, кашни колхозрах тăпра мĕнлине тата унта мĕнле тырă акассине шута илсе, вĕсене мĕнле сухаласа, сÿрелесе хатĕрлесси çинчен колхозниксемпе пĕрле тĕплĕн калаçса татăлмалла, çав йĕркене вара пăсмалла мар.

Чи кирли — уйхир ĕçĕсене вăхăтра пуçăнасси. Пĕтĕм хирти тăпра пĕтĕмĕшпех писсе çитиччен кĕтмелле мар, уйрăм участоксем писсе çитнĕ хыççăнах ĕçе пуçăнмалла. Елчĕк районĕнчи колхозсем çавăн пек турĕç те ĕнтĕ. Унта хирти ĕçсене тума пĕчĕк-пĕчĕк участоксем писсе çитсенех, çур гектар е кăшт пысăкрах лаптăк писсе çитсенех тăваççĕ. Республикăри пур колхозсен те çавăн пек ĕçлес пулать.

Кăçал çĕртме тунă лаптăксене сÿрелемесĕр акни пулмалла мар. Çак йĕркене пăсни вăл — агротехникăна пăсни пулать. Çавăнпа та уйхирти ĕçсене пур çĕрте те тытăнма вăхăт çитиччен кĕрхи çĕртме тунă мĕнпур лаптăксене обязательнăй йĕркепе сÿрелесе çитермелле. Сÿрелессе вара йывăр сÿрепе икĕ хутран кая мар сÿрелемелле. Кĕрхи çĕртме тунă лаптăксем çине кая юлса çитĕнекен культурăсем акма палăртнă пулсан, вĕсене сÿреленĕ пулсан та, унта çумкурăк курăнсанах е хытма тытăнсанах, вĕсене культиваци тумалла, ун хыççăн каллех сÿрелемелле.

Вырăнти условисене пула, кĕрхи çĕртме туман лаптăксене кая юлса çитĕнекен культурăсем акмашкăн уйăрнă пулсан, вĕсене 7—8 сантиметр тарăнăш кăпкалатмалла, ун хыççăн вара сÿрелемелле. Çак майсемпе эпир тăпрара нÿрлĕх ытларах сыхласа хăварма пултаратпăр тата çумкурăкĕсене пĕтеретпĕр.

Кĕрхи çĕртмене тарăн сухаласа, лайăх пахалăхпа тунă пулсан, ăна халь тепĕр хут сухалама кирлех те мар, 10—12 сантиметр тарăнăш культиваци тусан та çитет, лайăх сÿрелемелле, вара акма та юрать. Анчах ăшăх сухаланă çĕртмене обязательнăй йĕркепех тепĕр хут 15—18 сантиметр тарăнăш сухаламалла.

Кăçал 15 сантиметртан ăшăхрах сухалани—агротехникăна питех те пысăккăн пăсни вырăнне шутланать. Çавăн пек ăшăх сухаланă участоксене тепĕр хут сухалаттараççĕ, çав çынсене пăсса тепĕр хут сухаланăшăн ĕçкунĕ тÿлемеççĕ.

Шăмăршă, Чкаловски, Кувакино тата ытти хăшпĕр районсенчи колхозсем иртнĕ çул ăшăх сухаланă. Çавна пула вĕсен уйхирĕсене çум пусса илнĕ, тырпул тухăçлăхĕ питех те пĕчĕк пулчĕ. Çак йăнăша шăпах халь шута илмелле ĕнтĕ. **Çуракине хăвăртрах ирттерессишĕн çеç васкани, çав вăхăтра агротехникăна пăсни—кăçал нихăш колхозра та пулма тивĕçлĕ мар.**

Иккĕмĕшĕнчен, кăçал алăпа пачах акмалла мар. Сеялкăсем пур çĕртенех алăпа акакансене çирĕппĕн айăпламалла. Апла пулин те, Елчĕк, Калинино, Чкаловски районсенчи хăшпĕр колхозсенче, уйрăм участоксене кăна суйласа илсе акатпăр тесе сăлтав тупса, малтанхи кунсенчех алăпа акаççĕ. **Çакă вăл машинăна хирĕçле шухăш-кăмăлсене хÿтĕлени пулать, çавăнпа та ăна сивлемелле.** Лаша кÿлсе акмалли сеялкăсемпе кирек мĕнле участокра та акма пулать, ытлашши пысăк лаптăксем те кирлех мар.

Кашни колхозăн сеялкăсем валли чи лайăх лашасене уйăрмалла. Лашасене улăштара-улăштара сменăпа ĕçлемелле. Акмашкăн опытлă колхозниксене хушмалла, вĕсене кашни кун мĕн чухлĕ акмалли задание çирĕплетсе памалла. Пĕрчĕллĕ тырăсен вăрлăхĕсене 5—6 сантиметр тарăнăш акса, тăпрапа лайăх витĕнтермелле.

Колхозсенчи лашасемпе тата ĕне-вăкăрсемпе пĕлсе усă курсан, çак ĕçсене ăнăçлăнах туса ирттерме пулать. Хăшпĕр колхозсенче лашасем пирки ыйту питех те çивĕччĕн тăрать. Çавăнпа та лашасене тĕрĕс вырнаçтарса тухасси çине уйрăмах тимлĕн çавăрăнса пăхмалла. Хуçалăхри ĕçсене тума уйăрнă лашасене пĕтĕмпех уйхир ĕçĕсене куçармалла, хуçалăхри ĕçсенче майракаллă шултăра выльăхсемпе усă курмалла. Кастарнă вăкăрсене, çавăн пекех тата ытти вăкăрсемпе ĕнесене те уйхир ĕçĕсене йышлăн кÿлес пулать. Кастарнă вăкăрсене уйĕç бригадисем çумне çирĕплетсе памалла, вĕсене лаша витисенчех пăхса усрамалла.

Сураки ĕçĕсене хăвăртлатас шутпа, хăшпĕр колхозсенче колхозниксен ĕнисемпе те усă кураççĕ. Кашни ĕнене 0,25—0,5 гектар çĕре сухаласа акма задани параççĕ. Ку ĕçе туртăм вăйĕ çитмен пур колхозсенче те туса ирттерес пулать.

Иртнĕ çул Пăрачкав районĕнче тата ытти чылай районсенче сухаçăсем пулма ситĕнмен çамрăксене кăна уйăрнăччĕ. Вĕсем вара, опытсăр пулнă пирки, плуга кирлĕ пек йĕркелесе лартайман, ăшăх тата шăйрăксем хăварса сухаланă, çавăнпа акмалли пусă начар пулнă.

Кăçал сухаçăсем пулма опытлă колхозниксене уйăрмалла. Туртăм вăйĕ çителĕксĕр пулин кăçал лашасемпе нихăçанхинчен те тимлĕнрех усă курма хушать.

Çĕре сухаласа хатĕрлессипе акас ĕçсене пĕр вăхăтрах тăвас пулать. Мĕншĕн тесен вăхăтра акса хăварнă вăрлăх кăна кар шăтса тухма пултарать.

Хăль кашни колхозрах пахалăх инспекторĕсене уйăрмалла. Пахалăх инспекторĕн ака пахалăхне тĕрĕслесе тăмалла. Иртнĕ çулта пахалăх инспекторĕсем пысăк вырăн йышăнса тăчĕç. Вĕсен опычĕпе кăçал уйрăмах тулли усă курас пулать.

Агрономсен, çĕрĕç органĕсенче ĕçлекенсен тата мĕнпур общественноçĕн уйхир ĕçĕсен пахалăхĕ çине питех те тимлĕн çавăрăнса пăхмалла. Агротехникăна кăштах çеç пулин те пăсма хăтланнине вăхăтра палăртса, айăплисене çийĕнчех çирĕппĕн ответ тыттармалла.

Хĕрлĕ Çар Отечественнăй вăрçă фрончĕсенче тăвакан чаплă çĕнтерÿсемпе хавхаланса, пирĕн республикăри колхоз хресченĕсем çуракине кĕске срокра тата лайăх пахалăхпа ирттерес шухăш-кăмăлпа пурăнаççĕ. Колхозсенчен нумайĕшĕ çуракине кăтартуллăн ирттерессишĕн Пĕтĕм Союзри социализмлă ăмăртăва хутшăнчĕç. Вĕсем пирĕн орденлă республика Оборонăн Государственный Комитечĕн куçса çÿрекен Хĕрлĕ Ялавне иккĕмĕш хут илме тивĕçлĕ пулнине ялан асра тытса тăраççĕ. Вĕсем Пĕтĕм Союзри социализмлă ăмăртура мала тухассишĕн, Оборонăн Государственный Комитечĕн куçса çÿрекен Хĕрлĕ Ялавне кăçал та хамăр аллăрах хăварассишĕн хăйсен мĕнпур вăйне, пултарулăхне парĕç, 1944 çулти мĕнпур ĕçсене кăтартуллăн туса пырĕç.

Н. МАЛОВ,
Чăваш АССР Çĕрĕç Халăх Комиссарĕ.

Ответлă редакторăн заместителĕ А. А. ЭСХЕЛЬ

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати, ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн — 0— 67, заместительпе секретарĕн — 4— 26, парти пурнăç пайĕн — 3—99, промышленноçпа ялхуçалăх пайĕсен 5—31, издательство конторин —0—23.

НТ 00416 Типографи №1, Управления полиграфпромышленности при СНК ЧАССР. Заказ №2 ф. б. 59Х42 п. л. Тираж 14.400 экз.